

POSTANOWIENIE

Dnia 7 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Mariusz Załucki

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z powództwa Agencji Mienia Wojskowego - Oddziału Regionalnego
w Warszawie

przeciwko H. Z., A. Z., A. Z.1, A. Z.2

z udziałem interwenienta ubocznego miasta stołecznego Warszawa

o eksmisję,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 7 marca 2023 r. w Izbie Cywilnej
w Warszawie,

zażalenia pozwanych

na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie

z 17 lutego 2022 r., sygn. akt V Ca 2357/20,

1. oddala zażalenie;

**2. zasądza od pozwanych na rzecz powoda kwotę 450
(czterysta pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 17 lutego 2022 r. Sąd Okręgowy w Warszawie odrzucił skargę kasacyjną pozwanych H. Z., A. Z., A. Z.1 i A. Z. 2 od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 29 czerwca 2021 r., V Ca 2357/20, wydanego w sprawie z powództwa Agencji Mienia Wojskowego - Oddziału Regionalnego w Warszawie o eksmisję.

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że stosownie do art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych, a w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych - niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Tymczasem w niniejszej sprawie wartość przedmiotu sporu określono w pozwie, w apelacji pozwanych oraz skardze kasacyjnej na 4 241 zł., a więc poniżej wartości określonej w art. 398² § 1 k.p.c.

Zażalenie na ww. postanowienie wnieśli pozwani, zarzucając mu naruszenie art. 398² § 1, art. 398 § 2 k.p.c. w zw. z art. 23 i 23² k.p.c. w zw. z art. 27 pkt 11 ustawy z dnia 21 kwietnia 2016 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych u.k.s.c.), wskazując, że w sprawach niemajątkowych dopuszczalność skargi kasacyjnej nie jest uzależniona od wartości przedmiotu zaskarżenia a sprawa posiada charakter mieszany, bowiem zawiera elementy zarówno o charakterze majątkowym jak i niemajątkowym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezpodstawne.

Kwestia sposobu oznaczania wartości przedmiotu sporu oraz wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o eksmisję z lokalu mieszkalnego była już przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego. W orzeczeniach wydanych przed 2 marca 2006 r. Sąd Najwyższy przyjmował, że wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawie o eksmisję z lokalu mieszkalnego osoby zajmującej go „jak najemca” może być oznaczona według zasad określonych w art. 23 k.p.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 sierpnia 1997 r., I CZ 87/97, OSNC 1998, nr 1, poz. 15). Obowiązujący wówczas art. 7 ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 88 ze zm. – dalej: „u.k.s.c. -1967”) nie dotyczył wprawdzie sposobu oznaczenia wartości przedmiotu sporu, a jedynie sposobu obliczenia wpisu (opłaty od pozwu), niemniej Sąd Najwyższy stał na stanowisku, że przy odpowiednim zastosowaniu reguł wynikających z tego przepisu oraz z art. 23 k.p.c. można obliczać wartość przedmiotu sporu oraz wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawach o opróżnienie lokalu mieszkalnego zajmowanego bez tytułu prawnego lub na podstawie innego

tytułu prawnego niż najem (zob. postanowienia z 12 lutego 1997 r., II CZ 7/97, z 15 października 1999 r., III CZ 104/99, z 23 lipca 2004 r., III CZ 51/04, IC 2005, nr 2, s. 48 i z 13 kwietnia 2005 r., V CZ 34/05).

Reguły te Sąd Najwyższy odnosił także do oznaczania wartości przedmiotu sporu oraz wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach przeciwko byłemu członkowi spółdzielni o nakazanie opróżnienia lokalu mieszkalnego należącego do spółdzielni mieszkaniowej (zob. postanowienia z 6 czerwca 1997 r., II CKN 47/97, OSNC 1997, nr 11, poz. 180, z 29 maja 1998 r., II CKN 789/97, z 16 listopada 1998 r., I CZ 151/98, OSNC 1999, nr 5, poz. 95, z 23 sierpnia 2001 r., III CKN 130/99). W postanowieniu z 8 kwietnia 1997 r., I CKN 18/97, Sąd Najwyższy wskazał, że wartością przedmiotu zaskarżenia w sprawie o opuszczenie lokalu przez domownika, wspólnie korzystającego z lokalu na podstawie użyczenia, powinna być kwota odpowiadająca jego trzymiesięcznemu udziałowi w należnościach z tytułu czynszu najmu tego lokalu (OSNC 1997, nr 10, poz. 145). Identyczne stanowisko zajął w postanowieniu z 16 listopada 2000 r., I CZ 105/00, w którym wyjaśnił ponadto, że w sprawie o wydanie nieruchomości zajmowanej przez pozwanego bez tytułu prawnego, po rozwiązaniu umowy użyczenia, określenie wartości przedmiotu zaskarżenia następuje według zasad przewidzianych w art. 7 u.k.s.c. - 1967.

2 marca 2006 r. wszedł w życie, wprowadzony przez art. 126 pkt 2 u.k.s.c.-2005, artykuł 23² k.p.c., zgodnie z którym w sprawach o wydanie nieruchomości posiadanej bez tytułu prawnego lub na podstawie tytułu innego niż najem lub dzierżawa wartość przedmiotu sporu oblicza się przyjmując, stosownie do rodzaju i sposobu korzystania z niej, podaną przez powoda sumę odpowiadającą trzymiesięcznemu czynszowi najmu lub dzierżawy należnego od danego rodzaju nieruchomości. Przytoczony przepis swą treścią odpowiada art. 7 u.k.s.c. - 1967, z tym że pełni inną funkcję, należy bowiem do przepisów regulujących wartość przedmiotu sporu.

W postanowieniu z 19 października 2007 r., I CZ 117/07, Sąd Najwyższy wyjaśnił, że do określenia czasowego zakresu obowiązywania art. 23² k.p.c. stosuje się w drodze analogii ogólną zasadą bezpośredniego działania nowej ustawy,

w związku z czym od dnia 2 marca 2006 r. wartość przedmiotu sporu w sprawach o wydanie nieruchomości posiadanej bez tytułu prawnego albo na podstawie tytułu innego niż najem lub dzierżawa określa się na podstawie art. 23² k.p.c. (OSNC-ZD 2008, nr B, poz. 51). Pochodzące sprzed 2 marca 2006 r. orzecznictwo Sądu Najwyższego w zakresie dotyczącym sposobu obliczania wartości przedmiotu sporu oraz wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o opróżnienie lokali zajmowanych bez tytułu prawnego lub na podstawie tytułu innego niż najem lub dzierżawa, nie utraciło aktualności. Wręcz przeciwnie, w związku z wprowadzeniem art. 23² k.p.c., regulującego problematykę wartości przedmiotu sporu, stanowisko Sądu Najwyższego w tej kwestii uzyskało silniejszą podstawę normatywną. Jak wynika z przytoczonych przykładowo orzeczeń, stanowisko Sądu Najwyższego co do sposobu oznaczania wartości przedmiotu sporu oraz wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o opróżnienie lokali mieszkalnych jest jednolite i można uznać je za utrwalone (zob. postanowienie SN z 3 lutego 2012, I CZ 149/11).

Żalący w drodze własnej interpretacji skutków wyroku Sądu Okręgowego zmierzają do wykazania zmiany charakteru sprawy na sprawę o hybrydowym, tj. majątkowo-niemajątkowym charakterze i w konsekwencji zmiany zasad obliczania wartości przedmiotu zaskarżenia, do czego brak jakiegokolwiek podstawy. Powoływane przez żalących judykaty Sądu Najwyższego na poparcie tej tezy dotyczą zupełnie innych sytuacji. Brak tu jakiegokolwiek analogii w stosunku do przedmiotu niniejszej sprawy.

Bez znaczenia dla oznaczenia wartości przedmiotu zaskarżenia pozostać muszą także uwagi dotyczące administracyjno-prawnego charakteru stosunku łączącego strony. Nie zmienia to bowiem majątkowego charakteru roszczenia objętego pozwem. Kwestia charakteru stosunku prawnego nie może być również wzięta pod uwagę w ramach postępowania zażaleniowego, którego przedmiotem jest odrzucenie skargi kasacyjnej.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł, jak w sentencji. O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

